בעל שם טוב על התורה — אחרי מות

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו'. הנה מבואר בזוהר (פ' אחרי דנ"ז ע"ב) כי ב' בני אהרן הם תרי פלגא גופא נצח והוד וכו', וקבלתי ממורי זללה"ה שהם תרי סמכי קשוט בחינת האמנה ודבקות, כמו שכתבתי מזה במקום אחר וכו':(צפנת פענח דקי"ח ע"א)

בזאת יבא אהרן אל הקודש. צורך גבוה הוא להעלות מדרגה תחתונה אל העליונה, בסוד בזאת יבא אהרן אל הקודש, וכדי שיוכל להעלותה, צריך לירד תחלה לאותה מדרגה, כדי שיוכל להעלותה, וכמו שזכרנו במשל שר אחד ששינה לבושי בגדי החמודות ולבש בגדי הפחותין, כדי להעלות הבן אל אביו המלך וכו', והנמשל כי אדם שהוא מלגאו הם שלומי אמוני ישראל, ולבושי האדם הם אנשי המוניים מלבר, בסוד (ירמיה ל"א) נקבה תסובב גבר, וצריך לפשוט את עצמו מן מדרגת ובחינת אדם מלגאו, לירד לבחינת לבוש מלבר, כדי שיהיה במדרגתו, אז יוכל להעלותו, כמו שזכרנו בפירוש הש"ס (ר"ה דכ"ט ע"א) כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא הרבים ידי חובתן יעו"ש, וכמו שנזכר בירושלמי (תענית פ"ב הלכה זיי"ן) שמואל הנביא לבש חלוקן של ישראל ואמר חטאנו וכו' שירד למדרגת לבוש, שהם המוני העם, ואמר חטאנו:(תוי"י פ' מצורע דצ"ג ע"ד).

נודע כי עיקר ותכלית הכל בכל עבודתינו בתורה ותפלה וכוונת המצוות וכוונת אכילה לברר ולהעלות ניצוצי הקדושה מתוך עמקי הקליפות, ודוגמתן בעניני בני אדם להעלות אנשי החומר אל מדרגות הצורה, וזהו סוד בזאת יבא אהרן אל הקודש, וכדי שיוכל להעלות מדרגה תחתונה אל העליונה, צריך שיתחבר עם מדרגה ההוא, ואז יוכל להעלותם וכו':(תוי"י פ' יתרו דנ"ט ע"ג, בן פורת יוסף ד"צ ע"א).

גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. מבואר לעיל פ' בראשית בהגה קכ"ח, ובפ' בא אות א', ובפ' ואתחנן סוף אות ט':

השוכן אתם בתוך טמאותם. ביאר מורי זלה"ה מופת מובהק שהגאוה קשה מן החטא, כי בכל הטומאות והחטאים כתיב השוכן אתם בתוך טמאותם, משא"כ בגסי הרוח, דרשו בש"ס פרק קמא דסוטה (ד"ה. ע"א) אין אני והוא יכולין לדור בעולם שנאמר (תהילים קי"א:ה') גבה עינים ורחב לבב אותו לא אוכל, ודפח"ח:(צפנת פענח סו"פ יתרו דע"ו ע"ד, רשפי אש פ' בשלח אות ל"ד).

שמעתי בשם הבעש"ט זלה"ה שהיה מקרב אף בעלי עבירה ר"ל, כשלא היו בגדלות, ומרחק בעלי תורה שאינם בעלי עבירה כשהיו בגדלות, ואמר שכשהוא בעל עבירה, ויודע מזה שהוא בעל עבירה, ומחמת זה הוא שפל בדעתו, השם יתברך עמו, כי הוא השוכן אתם בתוך טומאותם, אבל בזה אף שאינו בעל עבירה, כיון שהוא בגדלות אין השם יתברך עמו, כי (סוטה ד"ה ע"א) אין אני והוא יכולין לדור עכ"ד, ודפח"ח:(פרי חיים אבות פרק ד' משנה ד').

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. מבואר לעיל פ' בראשית בהגה ס' שתכלית הבריאה בחומר וצורה, כדי לזכך חומרו ולעשות מן החומר צורה וזהו וחי בהם וכו':(והוא מס' תר"י פ' וירא די"ט ע"ד).

כשיעשה אדם מצות אנשים מלומדה, המצוה הוא יבשה, רק צריך לעשות בלביה וברעותיה כל מצוה:(ליקוטים יקרים ד"א ע"א).

מה דאיתא בתיקונים (בתיקון תמני סרי ע"ש) יש מנהון דתליין ברישא דמלכא מנהון בידין וכו', הכוונה, שיש מצוות התלויין ביד, וכן מצוות התלויין בראש כגון התפלין ויראה ואהבה, וכשאדם עושה אותם מעורר למעלה בראש המלכות וביד המלכות וכן כולם, כי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא:(לקוטים יקרים ד"ג ע"ד).

קודם כל יזהר בכל תנועה ותנועה בעבודתו שיהא בלתי פנייה ח"ו, ולזה צריך התחכמות גדול, עמוק עמוק מי ימצאנה, אם כן אין ברירה רק להיות דבר זה לזכרון תמיד, אל יסיח דעתו ממנה אפילו רגע אחד, והוא דבר הפוסל בהיסח הדעת, זאת ועוד שנית ליזהר בטבילה בכל עת, ולכוון במקוה הכוונה השייכה למקוה, והחוט המשולש לא במהרה ינתק להרחיק את עצמו מעצבות, ויהיה לבו שמח בה':(צוואת הריב"ש ד"ג ע"א).

שמעתי ממורי ששכר מצוה מצוה (אבות פרק ד') שאין לך שכר גדול יותר מזה מה שיש לו תענוג ממצוה עצמה בעשותו אותה בשמחה, שהוא מאוד גדול, ואף אם לא היה שכר יותר היה זה עצמו די, מה גם שבאמת יש שכר עד אין תכלית על מצוה שעושין בשמחה:(תוי"י פ' קדושים דצ"ט ע"ד).

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. טעם למה כשאדם מדבר דברים בטלים אינו מכביד בזה על הגוף, כי מדברים בטלים אינו בא להגוף שום חיות בהם, כי אין בהם עצמם שום חיות, אבל כשעוסק בתורה בדחילו ורחימו, אז בא מזה חיות גדול אל הגוף ונעשה הגוף מזה כבד ממה שהיה בתחלה, כי תחלה היה נחסר מחיות זה, וזה החיות מכביד על הגוף, כמו האדם אחר האכילה גופו כבד עליו, מפני שחיות בא לגוף מאכילה:(לקוטים יקרים ד"ה ע"ג).

סליק פרשת אחרי בס"ד